

Dosarul nr.1ra-541/2022
1-21085337-01-1ra-07042022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Gazul Valerii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Gazul Valerii xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.06.2021 – 24.08.2021;

Instanța de apel: 05.10.2021 – 22.12.2021;

Instanța de recurs: 07.04.2022 – 07.09.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 24 august 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Gazul Valerii a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.325 alin.(1) Cod penal, ținând cont de prevederile art.34, 82 Cod penal, art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 4 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale;

- în baza art.42 alin.(3), 27-332 alin.(1) Cod penal, reieșind din prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 4 luni închisoare.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Gazul Valerii i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 2 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale.

Potrivit art.85 Cod penal, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, s-a cumulat pedeapsa stabilită și parțial neexecutată prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 19 iulie 2018 și i s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Gazul Valerii de 9 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 1 500 unități convenționale, ce constituie 75 000 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și Cîrlig Ludmila, în privința acesteia hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Gazul Valerii în timp ce își ispășea pedeapsa pentru o altă infracțiune săvârșită anterior, în Penitenciarul nr.12 Bender, a săvârșit infracțiunea de corupere activă în următoarele circumstanțe. În perioada lunilor martie-aprilie anul 2021, deținutul Gazul Valerii, aflându-se în incinta Penitenciarului nr.12 Bender, s-a apropiat de șeful de post al Secției Siguranță Regim Penitenciar al Penitenciarului nr.12, Vacarciuc Vitalie, căruia i-a propus suma de 2 500 lei, pentru ca ultimul, contrar prevederilor legale, să permită introducerea pe teritoriul Penitenciarului nr.12, a unui telefon mobil, bun care conform prevederilor art.242² alin.(1) pct.5) Cod de executare, este catalogat drept bun interzis pentru deținuți. În rezultatul discuției care a avut loc între deținutul Gazul Valerii și Vacarciuc Vitalie, s-a convenit ca suma de 2 500 lei, să fie achitată de către careva rude ale deținutului în mun. Chișinău. În continuarea acțiunilor sale criminale, Gazul Valerii, la data de 04.04.2021, aproximativ la ora 13:30, a transmis șefului de post al Secției Siguranță Regim Penitenciar al Penitenciarului nr.12, Vacarciuc Vitalie, un mesaj pe rețeaua de socializare „odnoklassniki”, de pe contul „Valera xx”, în care era indicat, ca să contacteze numărul de telefon xxxx, care aparține persoanei cu pseudonimul „Xiușa”, prin intermediul căreia urmează să primească suma de 2 500 lei. Respectiv, la 13.04.2021, aproximativ la ora 09:30 min., investigatorul sub acoperire Celpan Vadim, la solicitarea angajatului Penitenciarului nr.12 Bender, Vacarciuc Vitalie, s-a deplasat la restaurantul fast food ale rețelei „Star Kebab”, care este amplasat pe bd. Micea cel Bătrân, 16 din mun. Chișinău, unde, prin intermediul mijlocitorului Cucuș Xenia (sora deținutului Gazul Valerii), a primit mijloace bănești în sumă de 2 500 lei, care erau destinați pentru ca angajatul Penitenciarului nr.12 Bender, Vacarciuc Vitalie, contrar prevederilor legale, să permită introducerea unui telefon mobil pe teritoriul Penitenciarului nr.12 Bender, după care să-l transmită deținutului Gazul Valerii, bun care potrivit prevederilor art.242² alin.(1) pct.5) din Codul de executare, este catalogat drept bun interzis pentru deținuți. Între timp, la data de 04.04.2021 și 13.04.2021, în urma discuțiilor avute în incinta Penitenciarului nr.12 Bender între cet. Gazul Valerii și cet. Vacarciuc Vitalie, s-a convenit ca cet. Cîrlig Ludmila, (cunoștința deținutului Gazul Valerii), să se apropie la penitenciar la 13.04.2021 și să aducă un telefon mobil lui Gazul Valerii, care va fi camuflat și ascuns într-un vas cu produse alimentare, iar Vacarciuc Vitalie să nu verifice vasul cu detectorul de metale de tip „Gama”, pentru a nu-l identifica, cu introducerea lui pe teritoriul penitenciarului contrar prevederilor legale, contra sumei de 2 500 lei, după care să-l transmită deținutului Gazul Valerii.

Acțiunile inculpatului Gazul Valerii au fost încadrate în baza art.325 alin.(1) Cod penal, corupere activă, adică promisiunea, oferirea prin mijlocitor, unei persoane publice de bunuri ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini unele acțiuni contrar exercitării funcției sale.

Tot el, deținutul Gazul Valerii, în perioada lunilor martie-aprilie anul 2021, în timp ce se afla în cadrul Penitenciarului nr.12 Bender, unde își ispășea pedeapsa pentru o infracțiune săvârșită anterior, având calitate de organizator, acționând cu

scopul de a săvârși infracțiunea de transmitere ilegală a unor obiecte, interzise persoanelor deținute în instituțiile penitenciare, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu cet. Cîrlig Ludmila, care avea calitate de autor, împărțind rolurile la comiterea infracțiunii, prin intermediul telefonului mobil cu numărul xxxx, aflat în posesia ilegală a condamnatului Gazul Valerii, în cadrul Penitenciarului nr.12 - Bender, au coordonat acțiunile de procurare a trei telefoane mobile și un modem internet wi-fi, după care Gazul Valerii, a dirijat modalitatea de ascundere și camuflare a acestora într-un vas cu produse alimentare de către cet. Cîrlig Ludmila, care urma a fi verificat de către șeful de post al Secției Siguranță Regim Penitenciar al Penitenciarului 12 Bender, Vacarciuc Vitalie, însă fără a fi utilizat detectorul de metale de tip „Gama”, pentru a nu fi identificate cele trei telefoane mobile și modemul wi-fi 4 G, pe care ulterior, ultimul, contrar prevederilor legale, urma să le introducă pe teritoriul Penitenciarului nr.12 Bender și să le transmită deținutului Gazul Valerii, însă din cauze independente de voința făptuitorilor, nu și-a produs efectul, din motiv că angajatul penitenciarului, Vacarciuc Vitalie, a denunțat acest fapt „Serviciului de Gardă”, din cadrul Inspectoratului de Poliție Bender, după care a transmis aceste bunuri, colaboratorilor de poliție din cadrul Inspectoratului de Poliție Bender, iar ulterior ele au fost preluate de organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție.

Acțiunile inculpatului Gazul Valerii au fost încadrate în baza art.art.42 alin.(3), 27-332 alin.(1) Cod penal, tentativa de transmitere ilegală a unor obiecte prin tănuirea de control prin orice mijloace persoanelor deținute în instituțiile penitenciare a obiectelor a căror transmitere ori păstrare este interzisă conform legislației privind executarea hotărârilor cu caracter penal, însă din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul, deoarece acțiunile lui infracționale au fost curmate de către agenții statului.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, inculpatul a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu adoptarea unei noi soluții prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a indicat, că și-a recunoscut vinovăția, a solicitat examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate la faza urmăririi penale, și a colaborat cu ancheta.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, a fost respins ca nefondat, apelul declarat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, în urma analizei materialelor cauzei, în raport cu normele relevante la caz, a constatat că, prima instanță a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță a respectat normele

procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Gazul Valerii în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.325 alin.(1), 42 alin.(3), 27-322 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat nefondate motivele invocate de către inculpat cu referire la dezacordul cu individualizarea pedepsei penale, reținând că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite, de persoana inculpatului, care a acceptat probele administrate în cadrul urmăririi penale, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, nu permite aplicarea pedepsei mai blânde, după cum a solicitat inculpatul, deoarece inculpatul Gazul Valerii a săvârșit infracțiunile în stare de recidivă deosebit de periculoasă, fiind anterior condamnat pentru o infracțiune excepțional de gravă, a săvârșit din nou o infracțiune gravă.

Totodată, instanța de apel a notat că, nu a stabilit careva circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei inculpatului Gazul Valerii, ce ar permite de a concluziona că corectarea acestuia este posibilă fără executarea pedepsei complimentare obligatorii, amenda. Se atestă faptul că, deși fenomenul corupției în Republica Moldova este foarte larg răspândit totuși majoritatea cetățenilor din țară sunt onești și cinstiți care nu acceptă astfel de comportament infracțional. Astfel, instanța de apel a menținut soluția pronunțată de către instanța de fond de a aplica pedeapsă complimentară obligatorie, prevăzută de sancțiunea art.325 alin.(1) Cod penal, sub formă de amendă în mărimea solicitată de acuzatorul de stat.

Instanța de apel a menționat, soluția primei instanțe s-a întemeiat pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze, iar pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei.

Instanța de apel a conchis, că temei legal pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege - nu se constată, or toate circumstanțele cauzei au fost luate în considerație de către prima instanță la stabilirea pedepsei, ținând cont de prevederile art.art.34, 82 Cod penal și alin.(8) art.364¹ Cod de procedură penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Gazul Valerii, prin care, fără a invoca careva temei prevăzut la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, susține că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

6. Procurorul a depus referință la recursul declarat de către inculpat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În opinia procurorului, instanța de apel în mod concludent a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, or, aceasta nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate în recurs.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului ordinar declarat, Colegiul penal constată că recurentul nu a invocat nici un temei de drept din cele prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, însă din esența criticilor invocate, rezultă că recurentul nu este de acord cu modalitatea de apreciere a probelor și cu soluțiile instanțelor de fond privitor la condamnarea inculpatului Gazul Valerii în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.325 alin.(1), 42 alin.(3), 27-322 alin.(1) Cod penal, în acest sens recurentul expunându-și o proprie apreciere asupra circumstanțelor comiterii acestor infracțiuni.

Astfel, analizând poziția recurentului cu solicitările înaintate, Colegiul penal atestă că aceasta se circumscrie temeiului de casare prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că temeiul respectiv nu și-a găsit confirmare, menționând în acest context următoarele.

Potrivit prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La caz, reieșind din esența criticilor invocate în recurs, se atestă că recurentul invocă versiunea potrivit căreia probele administrate la cauza penală, nu confirmă

vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.325 alin.(1), 42 alin.(3), 27-322 alin.(1) Cod penal.

Sub acest aspect, însă, se impune precizarea că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Însă cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute în art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunilor incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către recurent, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală.

În acest sens, Colegiul penal atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Gazul Valerii în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.325 alin.(1), 42 alin.(3), 27-322 alin.(1) Cod penal.

Contrar argumentelor recurentului prin care se invocă faptul, că instanțele de fond și-au fundamentat soluția doar în baza declarațiilor martorului Vacarciuc Vitalie, Colegiul penal conchide, că instanțele de fond au examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpatului Gazul Valerii, așa cum susține recurentul, însă le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința inculpatului, așa cum a fost înaintată învinuirea prin rechizitoriu. Mai mult, în acest sens instanțele de fond s-au expus în mod temeinic și deplin, considerând corectă încadrarea acțiunilor inculpatului în baza prevederilor art.art.325 alin.(1), 42 alin.(3), 27-322 alin.(1) Cod penal, iar obiecțiile recurentului reprezintă doar opinia subiectivă greșită a acestuia, nefiind identificat vreun temei de a interveni prin prisma argumentelor invocate de recurent, în hotărârile judecătorești a instanțelor ierarhic inferioare, care sunt legale și întemeiate.

Colegiul penal analizând materialele cauzei, conchide că, temei de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanțelor ierarhic inferioare în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs le acceptă și le însușește, fapt

ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la examinarea recursului declarat de către inculpat, nu au fost stabilite erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Gazul Valerii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Gazul Valerii xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 07 septembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie